

Številka: 35432-79/2022-2550-16

Datum: 11. 10. 2023

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi drugega odstavka 120. člena v povezavi z dvanajstim odstavkom 119. člena in na podlagi druge točke četrtega odstavka 119. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23-ZDU-10 in 78/23-ZUNPEOVE), v upravnih zadevah spremembe okoljevarstvenega dovoljenja zaradi preverjanja skladnosti naprave z Zaključki o BAT in zaradi spremembe v obratovanju naprave, na zahtevo upravljavca Petra Krabonje, Sodinci 28, 2274 Velika Nedelja, ki ga po pooblastilu zastopa IVD Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor, naslednjo

ODLOČBO

I.

Okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-4/2012-10 z dne 12. 11. 2013, spremenjeno z odločbama št. 35406-53/2020-3 z dne 12. 10. 2020 in št. 35406-20/2017-5 z dne 10. 11. 2020 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje) izdano upravljavcu Petru Krabonji, Sodinci 28, 2274 Velika Nedelja (v nadaljevanju: upravljavec) za obratovanje naprave za intenzivno rejo perutnine Farma Stojnci z zmogljivostjo 90.000 mest (v nadaljevanju: naprava), ki se nahaja na zemljiščih v k.o. 414 Stojnci se spremeni tako, kot izhaja iz nadaljevanja izreka te odločbe:

1. Točka 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

1. Obseg dovoljenja

Stranki – upravljavcu Petru Krabonji, Sodinci 28, 2274 Velika Nedelja (v nadaljevanju: upravljavec) se izda okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave Farma Stojnci (A1), v kateri se izvaja dejavnost intenzivne reje perutnine (piščancev brojlerjev) s proizvodno zmogljivostjo 90.000 mest (v nadaljevanju: naprava). Naprava se nahaja na zemljiščih s parcelnimi številkami 930/28, 930/29, 930/30 in 930/31, vse k.o. 414 Stojnci, na naslovu Stojnci 130A, 2281 Markovci.

Naprava A1 je sestavljena iz naslednjih tehnoloških enot:

- objekti za pitanje brojlerjev za BTS rejo (N1-N4),
- transformatorska postaja (N5),
- steljnik (N6),
- dizel elektro agregat (N7)
- kotlovnica (N8) s skladiščem sekancev (N9),
- zbiralnika za odpadne vode (N10 in N11),
- silosi za krmo (Sil1-Sil6), upravna stavba in lopa.

2. Točka 2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

2. Okoljevarstvene zahteve za emisije snovi v zrak

2.1. Ukrepi za preprečevanje onesnaževanja oziroma zmanjševanje emisij iz naprave

2.1.1. Upravljavec mora zagotavljati zmanjšanje nastanka emisije prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali (hlevov) z:

- uporabo grobega materiala za nastilj (kot npr. lesni oblanci, ajdove luščine),

- ročnim nanosom svežega nastilja pred in po potrebi med vselitvijo,
- uporaba avtomatskih krmilnikov za hranjenje po želji,
- uporabo peletirane krme, kateri se dodajajo oljne sestavine,
- uporabo skladišč za suho krmo (silosi), ki so opremljeni z oddušniki in zaključeni z ločevalnikom prahu,
- uporabo avtomatskega prezračevalnega sistema z majhno hitrostjo zraka v hlevih in uporabo razprševanja vodne meglice.

2.1.2. Upravljavec mora zagotavljati izvajanje naslednjih ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje emisije vonjav:

- uporabiti mora sistem nastanitve, kjer so živali in površine suhe in čiste, pri čemer se krma ne sme raztresati in voda se ne sme razlivati, zniževati temperaturo v hlevih in zmanjševati tok in hitrost zraka nad površino gnoja v hlevih,
- zagotavljati, da je nastilj stalno suh in pod aerobnimi pogoji,
- optimirati pogoje izpustov izstopnega zraka iz hlevov z namestitvijo ventilatorjev na slemenu streh in povečanjem hitrosti prezračevanja skozi te navpične odvode, z učinkovito postavitvijo zunanjih ovir za ustvarjanje turbulence v izhodnem toku zraka z izvedbo izpusta zraka za ventilatorjem, z dodajanjem preusmeritvenih pokrovov na izstopne odprtine, da se izstopni zrak preusmeri k tlom in z razpršitvijo izstopnega zraka, ki je obrnjen stran od občutljivih sprejemnikov.

2.1.3. Upravljavec mora za zmanjšanje emisij amonijaka v zrak iz posameznih bivalnih objektov za živali (hlevov) zagotavljati, da izvaja vzrejo brojlerjev na globokem nastilju s prisilnim prezračevanjem v kombinaciji z delnim naravnim prezračevanjem, napajalnim sistemom brez iztekanja, pri čemer mora zagotavljati, da emisije amonijaka v zrak ne presegajo mejnih vrednosti, določenih v Preglednici 1 iz točke 2.2.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

2.1.4. Upravljavec lahko kot gorivo v nepremičnem motorju z notranjim izgorevanjem – dizel elektro agregatu (N7) iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja uporablja le plinsko olje D2.

2.1.5. Nepremični motor z notranjim izgorevanjem – dizel elektro agregat (N7) lahko obratuje samo za pogon rezervnega ali zasilnega napajanja elektrike, pri čemer njegov obratovalni čas ne sme presegati 300 ur letno.

2.2. Mejne vrednosti emisije snovi v zrak

2.2.1. Mejna vrednost emisije amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za brojlerje z uporabo reje na globokem nastilju je določena v Preglednici 1.

Preglednica 1: Mejna vrednost emisije snovi v zrak

Parameter	Mejna vrednost (v kg NH ₃ /mesto za brojler/leto)
Dušik, izražen kot NH ₃	0,05

2.3. Zahteve za obratovalni monitoring emisij snovi v zrak

2.3.1. Upravljavec mora zagotavljati monitoring emisije amonijaka v zrak kot oceno z izračunom letne količine razpršene emisije snovi v zrak z masno bilanco na podlagi izločanja in na podlagi skupnega (ali skupnega amonijskega) dušika, prisotnega v vsaki fazi ravnanja z gnojem, ki se nanaša le na emisije glede na način reje iz hlevov.

2.3.2. Upravljavec mora zagotavljati monitoring emisije celotnega prahu v zrak iz posameznega bivalnega objekta za brojlerje kot oceno z izračunom letne količine razpršene emisije snovi v zrak na podlagi uporabe emisijskega faktorja.

2.3.3. Upravljavcu ni treba zagotoviti izvajanja obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak iz nepremičnega motorja z notranjim izgorevanjem – dizel elektro agregat (N7), katerega obratovalni čas ne sme presegati 300 ur letno in je namenjen samo za pogon zasilnega napajanja elektrike.

2.4. Obveznost predložitve poročila o rezultatih obratovalnega monitoringa

2.4.1. Upravljavec mora oceno o letnih emisijah snovi v zrak, ki jo izdelava izvajalec obratovalnega monitoringa na podlagi ocene z izračunom letne količine razpršenih emisij amonijaka in celotnega prahu v zrak, poslati Agenciji Republike Slovenije za okolje v elektronski obliki vsako leto do 31. marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto.

2.4.2. Upravljavec mora kot prilogo k oceni o letnih emisijah snovi v zrak iz točke 2.4.1. izreka tega dovoljenja priložiti oceno z izračunom razpršenih emisij iz točke 2.3.1. in 2.3.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja. Iz ocene mora biti razviden način izračuna in podatki, ki so bili pri tem uporabljeni.

3. Točka 3.1.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

3.1.1. Upravljavec mora odpadno vodo, ki nastane pri pranju hlevov z visokotlačnimi čistilnimi aparati (v nadaljevanju: pralne vode) skupaj z odpadno vodo od pranja skrinj kadavrov, po vsakem vzrejnem ciklusu začasno zbirati v vodotesnem podzemnem zbiralniku, prostornine 5 m³ ter nato takoj (brez skladiščenja) prepeljati na bioplinarno.

4. Točka 3.1.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

3.1.2. Upravljavec lahko zbira komunalno odpadno vodo, ki nastane v sanitarijah v upravnem objektu, v nepretočni greznici najkasneje do 31. 12. 2025, nato pa mora zagotoviti priklop na malo komunalno čistilno napravo.

5. Za točko 3.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se dodajo nove točke 3.1.3., 3.1.4. in 3.1.5., ki se glasijo:

3.1.3. Upravljavec mora po vsaki izpraznitvi hleva pred pranjem hlevov zagotoviti suho čiščenje hleva.

3.1.4. Upravljavec mora zagotavljati, da se pralne vode zbira ločeno od padavinske, ki se odvaja s streh hlevov ter povoznih površin. Neonesnažene padavinske vode je treba ponikati.

3.1.5. Upravljavec mora komunalno odpadno vodo, ki nastane v umivalnikih v hlevih zbrati in očistiti.

6. Za točko 4.1.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda nova točka 4.1.3., ki se glasi:

4.1.3. Upravljavec mora zagotavljati tehnike zmanjševanja hrupa kot posledica obratovanja naprave iz točke 1. izreka tega dovoljenja, in sicer:

- postavitev opreme tako, da se čim bolj zmanjša premikanje vozil po napravi,
- opremo naj upravlja izkušeno osebje,
- uporaba in nakup tihe opreme,
- redno vzdrževanje in čiščenje opreme.

7. Točka 6. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

6. Zahteve za ravnanje z nastalim perutninskim gnojem

6.1. Upravljavec mora perutninski gnoj, ki je pomešan s steljo, po vsakem vzrejnem ciklusu, s primerno mehanizacijo odstraniti iz hleva in ga nato takoj (brez skladiščenja) prepeljati na bioplinarno.

8. Točka 7. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se črta.

9. Za točko 8.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda nova točka 8.3., ki se glasi:

8.3. Ukrepi za čim višjo stopnjo varstva okolja kot celote

8.3.1. Upravljavec mora pri obratovanju naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja izvajati in upoštevati sistem ravnanja z okoljem, ki vključuje naslednje elemente:

1. zavezanost vodstva, vključno z najvišjim vodstvom;
2. opredelitev okoljske politike, ki vključuje stalno izboljševanje okoljskih značilnosti obrata, ki jo zagotavlja vodstvo;
3. načrtovanje in pripravo potrebnih postopkov in ciljev v povezavi s finančnim načrtovanjem in naložbami;
4. izvajanje postopkov, pri katerih je posebna pozornost namenjena:
 - (a) strukturi in odgovornosti;
 - (b) usposabljanju, ozaveščanju in usposobljenosti;
 - (c) komunikaciji;
 - (d) vključevanju zaposlenih;
 - (e) dokumentaciji;
 - (f) učinkovitemu obvladovanju procesov;
 - (g) programom vzdrževanja;
 - (h) pripravljenosti in ukrepanju v nujnih primerih;
 - (i) ohranjanju skladnosti z okoljsko zakonodajo;
5. preverjanje učinkovitosti in izvajanje popravnih ukrepov, pri čemer je posebna pozornost namenjena:
 - (a) monitoringu in merjenju;
 - (b) popravnim in preventivnim ukrepom;
 - (c) vodenju evidenc;
 - (d) neodvisnim (kjer je izvedljivo) notranjim ali zunanjim presojam, da se ugotovi, ali je sistem ravnanja z okoljem skladen z načrtovano ureditvijo ter ali se ustrezno izvaja in vzdržuje;
6. pregled sistema ravnanja z okoljem ter njegove stalne ustreznosti, primernosti in učinkovitosti, ki ga izvaja najvišje vodstvo;
7. spremljanje razvoja čistejših tehnologij;
8. upoštevanje okoljskih vplivov morebitne razgradnje naprave v fazi načrtovanja nove naprave in v njeni celotni obratovalni dobi;
9. redno uporabo sektorskih primerjalnih analiz (npr. sektorski referenčni dokument EMAS).

8.3.2. Upravljavec mora za preprečevanje ali zmanjševanje okoljskega vpliva in izboljšanje splošnih značilnosti zagotavljati:

- ustrezno razporeditev dejavnosti v prostoru,
- izobraževanje in usposabljanje osebja,
- Načrt za izredne razmere, ki ga je treba redno posodabljati,
- redne preglede, popravila in vzdrževanje konstrukcij in opreme ter redne preglede podzemnih zbiralnikov in preverjanje njihove tesnosti,
- začasno skladiščenje poginulih živali tako, da se preprečijo ali zmanjšajo emisije.

8.3.3. Upravljavec mora za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali zagotavljati predpisane sestave prehrane in prehranske strategije, ki vključuje naslednjo kombinacijo:

- zmanjšanje vsebnosti surovih beljakovin z uporabo prehrane z uravnoteženo vsebnostjo dušika na podlagi energijskih potreb in prebavljivih aminokislin;
- večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja;
- dodajanje nadzorovanih količin esencialnih aminokislin v prehrano z majhno vsebnostjo surovih beljakovin;
- uporaba odobrenih krmnih dodatkov, s katerimi se zmanjšuje skupni izločeni dušik.

- 8.3.4. Upravljavec mora za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali zagotavljati predpisane sestave prehrane in prehranske strategije, ki vključuje naslednjo kombinacijo:
- večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja;
 - uporabo odobrenih krmnih dodatkov, s katerimi se zmanjšuje skupni izločeni fosfor (npr. fitaza);
 - uporabo hitro prebavljivih anorganskih fosfatov za delno nadomestitev običajnih virov fosforja v krmi.
- 8.3.5. Upravljavec mora za učinkovito uporabo vode zagotavljati sledečo kombinacijo tehnik:
- evidentiranje porabe vode;
 - odkrivanje in odprava morebitnega puščanja vode;
 - uporaba visokotlačnih čistilnih aparatov za čiščenje bivalnih prostorov živali in opreme;
 - uporabo specialnih kapalk, ki preprečujejo izgube vode in razlivanje z možnostjo dviganja in spuščanja ter možnostjo nastavljanja tlaka vode v sistemu. Omogočeno mora biti pitje vode po želji;
 - redno preverjanje in (po potrebi) prilagajanje nastavitvev opreme za pitno vodo.
- 8.3.6. Upravljavec mora za učinkovito rabo energije v napravi iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja zagotavljati sledečo kombinacijo tehnik:
- visoko učinkoviti ogrevalni/hladilni sistemi,
 - optimizacija ogrevalnih/hladilnih in prezračevalnih sistemov ter upravljanja,
 - izolacija sten, podov in/ali stropov bivalnih prostorov,
 - uporaba energijsko učinkovite razsvetljave.
- 8.3.7. Upravljavec mora za zmanjšanje emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo brojlerjev zagotoviti oceno ali izračun zmanjšanja emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki se uporabljajo v napravi iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja.
- 8.3.8. Upravljavec mora enkrat na leto v napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja zagotavljati spremljanje skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, z uporabo masne bilance dušika in fosforja na podlagi zaužite krme, vsebnosti surovih beljakovin v prehrani, skupnega fosforja in proizvodnosti živali, pri čemer mora zagotavljati, da skupni izločeni dušik in skupni izločeni fosfor za piščance brojlerje ne presegata mejnih vrednosti iz Preglednic 5 in 6.

Preglednica 5: Mejna vrednost za skupni izločeni dušik, povezan z BAT

Parameter	Kategorija živali	Skupni izločeni dušik, povezan z BAT (v kg izločenega dušika/mesto za žival/leto)
Skupni izločeni dušik, izražen kot N	Brojlerji	0,6

Preglednica 6: Mejna vrednost za skupni izločeni fosfor, povezan z BAT

Parameter	Kategorija živali	Skupni izločeni fosfor, povezan z BAT (v kg izločenega P ₂ O ₅ /mesto za žival/leto)
Skupni izločeni fosfor, izražen kot P ₂ O ₅	Brojlerji	0,25

8.3.9. Upravljavec mora vsaj enkrat na leto zagotavljati monitoring naslednjih parametrov procesa:

- porabo vode,
- porabo električne energije,
- porabo goriva,
- število prejetih in oddanih živali, pri čemer se upoštevajo tudi pogini,
- porabo krme in
- proizvodnjo gnoja.

8.3.10. Upravljavec mora oceno ali izračun zmanjšanja emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki se uporabljajo v napravi iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, iz točke 8.3.7. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, skupno izločeni dušik in skupno izločeni fosfor iz točke 8.3.8. in evidenco spremljanja parametrov iz točke 8.3.9. izreka okoljevarstvenega dovoljenja poslati Agenciji Republike Slovenije za okolje v pisni obliki enkrat letno, najkasneje do 31. marca.

10. V celotni točki 10. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se besedni zvezi »Agencijo Republike Slovenije za okolje« in »Agenciji Republike Slovenije za okolje« nadomestita z besedno zvezo »ministrstvo« oz. »na ministrstvo«.

II.

Preostalo besedilo izreka okoljevarstvenega dovoljenja ostane nespremenjeno.

III.

V tem postopku stroški niso nastali.

Obrazložitev

I.

Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje, je dne 3. 8. 2022 s strani upravljavca Petra Krabonje, Sodinci 28, 2274 Velika Nedelja, ki ga zastopa IVD Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor (v nadaljevanju: upravljavec), prejelo vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja št. 35407-4/2012-10 z dne 12. 11. 2013, spremenjenega z odločbama št. 35406-53/2020-3 z dne 12. 10. 2020 in št. 35406-20/2017-5 z dne 10. 11. 2020 zaradi uskladitve naprave z Zaključki o BAT in zaradi sprememb v obratovanju naprave. Vloga je bila dopolnjena dne 31. 3. 2023 (popravki 11. 5. 2023) in 8. 8. 2023.

Upravljavec je vlogo podal na podlagi četrtega odstavka 277. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10 in 78/23 – ZUNPEOVE, v nadaljevanju: ZVO-2), ki določa da mora upravljavec naprave in dejavnosti, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, iz 68. člena ZVO-1 v primeru, da so zaključki o BAT za njegovo glavno dejavnost

izšli pred več kot 33 meseci pred uveljavitvijo ZVO-2, vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja v skladu s 120. členom ZVO-2 najkasneje v 60 dneh po uveljavitvi ZVO-2.

Upravljavec je vlogo podal tudi na podlagi druge točke četrtega odstavka 119. člena ZVO-2 zaradi manjših sprememb v obratovanju naprave, zaradi katerih je treba spremeniti okoljevarstveno dovoljenje.

Na podlagi Sklepa o datumu prenosa nedokončanih postopkov (Uradni list RS, št. 32/23) je za vodenje in odločanje v tem postopku od 1. 4. 2023 dalje pristojno Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (v nadaljevanju: ministrstvo).

II.

Agencija Republike Slovenije za okolje (v nadaljevanju: ARSO) je upravljavcu dne 12. 11. 2013 izdala okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-4/2012-10 z dne 12. 11. 2013, spremenjeno z odločbama št. 35406-53/2020-3 z dne 12. 10. 2020 in št. 35406-20/2017-5 z dne 10. 11. 2020 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje), za obratovanje naprave, ki povzroča industrijske emisije, in sicer naprave za intenzivno rejo perutnine z zmogljivostjo 90.000 mest.

V postopku spremembe okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo odločalo na podlagi spodaj navedene dokumentacije ter dokumentacije, posredovane v dopolnitvah vloge, kot sledi spodaj.

Vloga je bila podana v obliki Obrazca IED vloge, kateremu je bila priložena naslednja dokumentacija:

- dokument P1 »Poljuden opis obratovanja naprave«,
- dokazila o sestavi popolne krmne mešanice,
- dokument »Prikaz skladnosti naprave z Zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev, julij 2022«,
- skica »Ureditvena situacija«,
- dokument P33 »Tehnologija proizvodnje«,
- Predlog programa prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz FARME STOJNCI upravljavca PETER KRABONJA na lokaciji STOJNCI 130A, 2281 MARKOVCI št. CEVO- 453/2020A, ki ga je dne 29. 7. 2022 izdelal IVD Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 MARIBOR,
- dokument P41 »Emisije snovi v zrak«,
- pooblastilo za zastopanje z dne 14. 1. 2021,
- tabeli T31 »Seznam stavb« in »Seznam tehnoloških enot«,
- tabeli T34 »Regalna in druga skladišča« in »Skladišča silosov«,
- tabele T41 »Emisije snovi v zrak« in
- potrdilo o plačilu upravne takse v znesku 250 EUR z dne 1. 8. 2022.

Vloga je bila dopolnjena dne 31. 3. 2023 s/z:

- dokumentom s pojasnili z dne 14. 3. 2023,
- dokumentom P1 »Poljuden opis obratovanja naprave«,
- dokumentom »Prikaz skladnosti naprave z Zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev, julij 2022, dopolnitev marec 2023« s prilogami: Hlevski list, potrdilo o udeležbi na seminarju »Seminar za rejce piščancev«, dokazila o sestavi popolne krmne mešanice, izračuni BAT 24, BAT 25 in BAT 27,
- Načrtom izrednih razmer za obravnavanje nepričakovanih emisij in dogodkov za Farmo Stojnci, ki ga je marca 2023 izdelalo podjetje IVD Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 MARIBOR,
- tabelo T31 »Seznam stavb« in »Seznam tehnoloških enot«,
- tabelo T34 »Regalna in druga skladišča« in »Skladišča silosov« in
- tabelo T41 »Emisije snovi v zrak«.
- dokumentom P33 »Tehnologija proizvodnje«,

- Predlogom programa prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz FARME STOJNCI upravljavca PETER KRABONJA na lokaciji STOJNCI 130A, 2281 MARKOVCI št. CEVO- 453/2020A, ki ga je dne 29. 7. 2022, dopolnitev marec 2023 izdelal IVD Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 MARIBOR,
- več varnostnimi listi.

Ministrstvo je dne 11. 5. 2023 po elektronski pošti prejelo popravljene dokumente:

- P1 »Poljuden opis obratovanja naprave«,
- Prikaz skladnosti naprave z Zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev, julij 2022, dopolnitev marec 2023, maj 2023, brez prilog,
- Načrt izrednih razmer za obravnavanje nepričakovanih emisij in dogodkov za Farmo Stojnci, ki ga je marca 2023 (dopolnitev maj 2023) izdelalo podjetje IVD Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 MARIBOR in
- P33 »Tehnologija proizvodnje«.

Vloga je bila dopolnjena dne 8. 8. 2023 s/z:

- dopisom z dne 4. 8. 2023,
- dokumentom »Prikaz skladnosti naprave z Zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev, julij 2022, dopolnitev marec 2023, maj 2023, avgust 2023,
- Excel dokumentom z izračuni po BAT,
- Načrtom izrednih razmer za obravnavanje nepričakovanih emisij in dogodkov za Farmo Stojnci, ki ga je marca 2023 (dopolnitev maj 2023, avgust 2023) izdelalo podjetje IVD Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 MARIBOR (v nadaljevanju: Načrt izrednih razmer),
- Priročnikom za BTS rejo.

Ministrstvo je dne 26. 9. 2023 na lokaciji naprave izvedlo tudi ustno obravnavo z ogledom naprave. Na ustni obravnavi je bil pisan zapisnik št. 35432-79/2022-2550-14 z dne 27. 9. 2023.

Ministrstvo je skladno s petim odstavkom 120. člena ZVO-2 z dopisom št. 35432-79/2022-2550-3 z dne 16. 11. 2022 obvestilo pristojno inšpekcijo o vložitvi vloge.

V postopku je bilo na podlagi predložene dokumentacije ugotovljeno naslednje:

II./1

Spremembe v obratovanju naprave

Upravljavec v vlogi navaja, da se le ta nanaša na spremembe v obratovanju naprave, in sicer:

1. Dograditev (prizidava) nadstrešnic k štirim obstoječim hlevom za piščancem prijazno rejo (BTS)

K obstoječim objektom se dogradijo nadstreški (2,9 m x 85,25 m), ki bodo z notranjostjo hleva povezani z odprtini za prehod živali. Postavljeni bodo na eni celotni dolžini hleva. Konstrukcija bo lesena, tlaki betonski. Streha je enokapnica. Na vsakem hlevu je predvidenih 36 prehodov za živali (na 2 m). Zgornji del prehoda je okno, ki je fiksno, spodnji del je krilo za odpiranje navzgor preko električne vitle. Nad prehodi za živali so odprtine za zrak, ki so z notranje strani opremljene z loputami, ki se po potrebi odpirajo. Na nasprotni strani hleva, kjer ni nadstrešnice, je predvidenih 16 vgrajenih oken za naravno osvetlitev. V oknih so izolacijska termopan dvoslojna stekla.

2. Energetska sanacija hlevov ter posodobitev opreme

Vsi štirje hlevi so se energetske sanirali, izvedena je bila toplotna izolacija sten ter menjava strehe s termoizolacijskimi paneli. Predvidena je tudi dodatna izolacija v debelini 10 cm. Izvedla se je menjava ventilacije. Novi ventilatorji so visoko energetske učinkoviti in varčni. Na strehi je 5 strešnih ventilatorjev in 4 stenski ventilatorji, ki se uporabljajo v primeru ekstremnih temperaturnih razmer. Moč strešnega ventilatorja je 13.800 m³/h, ventilatorja na steni pa 35.000 m³/h. Prezračevanje je centralno krmiljeno in avtomatsko regulirano. Zamenjalo se je tudi 6 silosov z novimi.

3. Umestitev dveh podzemnih 5 m³ zbiralnikov odpadne pralne vode iz hlevov

Na območje naprave se umestita dva podzemna zbiralnika za odpadne pralne vode, vsak 5 m³. En zbiralnik se bo uporabljal za dva hleva, Zbiralnik 1 za hleva 1 in 2 in Zbiralnik 2 za hleva 3 in 4. V hlevih je minimalni naklon tal (0,5%), kjer se v času mokrega čiščenja hleva z vodo odpadne pralne vode odvajajo v kanalete, ki so na obeh dolgih straneh zunaj hleva. Kanalete so povezane z jaški speljanimi v podzemni zbiralnik. Odpadna voda se po zbiranju (torej pranju) takoj odpelje na bioplinarno in se na lokaciji ne skladišči. Pri pranju hlevov se ne uporablja razkužil ali čistil. Razkužila se uporabijo po pranju hleva v obliki meglice.

4. Postavitev kotlovnice za ogrevanje hlevov (2x peč 320 kW z 2 izpustoma, toplovod, na gorivo sekanci) ter skladišča sekancev, odstranitvev ogrevanja s plinskimi sevalniki ter rezervoarjev UNP

Na Farmi Stojnci bo izvedena zamenjava in posodobitev sistema ogrevanja. Izvedena bo kotlovnica na lesne sekance z izoliranim vročevodnim razvodom do posameznega objekta, kjer bodo vgrajena nova grelna telesa (vročevodni kaloriferji).

II./2

Uskladitev z Zaključki o BAT

Ministrstvo je izvedlo presojo skladnosti obravnavane naprave z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, ki so opisane v Izvedbenem sklepu komisije (EU) 2017/302 z dne 15. februarja 2017 o določitvi zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnikah (BAT) v skladu z Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta za intenzivno rejo perutnine ali prašičev (Uradni list EU, L 43/231, v nadaljevanju: Zaključek o BAT), in sicer:

- Splošnimi zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev (BAT 1 – BAT 29) in
- Zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine – brojlerjev (BAT 32).

V nadaljevanju obrazložitve so podane ugotovitve ministrstva glede skladnosti obratovanja naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja glede uporabe najboljših razpoložljivih tehnik iz Zaključkov o BAT. Iz drugega odstavka 15. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije izhaja (Uradni list RS, št. 68/22), da ministrstvo izvede preverjanje skladnosti naprave z zaključki o BAT v skladu z navodili iz Priloge 7 te uredbe.

Ministrstvo ugotavlja, da za obratovanje naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja niso relevantne najboljše razpoložljive tehnike opisane v:

- BAT 9, BAT 12 in BAT 26, saj v bližini naprave ni občutljivih sprejemnikov hrupa in vonjav,
- BAT14, BAT 15, BAT 16, BAT 17, BAT 18, BAT 19, BAT 20, BAT 21, BAT 22, saj gnojevka ne nastaja, gnoja se ne skladišči, predeluje ali raztresa,
- BAT 28, saj bivalni objekti za živali niso opremljeni s sistemom za čiščenje zraka,
- BAT 30, BAT 31, BAT 33 in BAT 34, saj se v hlevih redi brojlerje in ne prašiče, nesnice, plemenske brojlerje, jarkice, race ali purane.

A. Splošni zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev

1. Sistemi ravnanja z okoljem (EMS)

BAT 1 se nanaša na izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti kmetij z uvedbo in izvajanjem sistema ravnanja z okoljem, ki vključuje številne v točkah tega BAT-a naštete elemente. Področje uporabe (npr. raven podrobnosti) in vrsta sistema ravnanja z okoljem (npr. standardizirani ali nestandardizirani) sta povezana z vrsto, obsegom in kompleksnostjo kmetije ter njenimi morebitnimi vplivi na okolje.

V primeru Farme Stojnci gre za mikro podjetje z dvema zaposlenima. Upravljavec nima vzpostavljenega standardiziranega sistema ravnanja z okoljem, ga ima pa Perutnina Ptuj d.o.o. (ISO 14001:2015). Upravljavec je kooperant Perutnine Ptuj d.d. in dela po njenih navodilih in pod njeno kontrolo. Iz vloge izhaja, da se redno izdeluje letne poslovne plane, osebje pa se redno usposablja po programu izobraževanja Perutnine Ptuj d.d. Komunikacija med Perutnino Ptuj

d.o.o. in upravljavcem poteka preko postopkov in navodil. Upravljavec uporablja dokumente Perutnine Ptuj d.o.o. (navodila, obrazci, evidence ipd.). Zaradi majhnosti podjetja izdelovanje internih predpisov, pravilnikov, izvlečkov itd. ni smiselno, saj zadostuje sodelovanje s Perutnino Ptuj d.o.o.. Farma Stojnci je pod dnevnim nadzorom upravljavca, sistemi pa so avtomatsko vodeni in krmiljeni. Opremo se redno vzdržuje. Upravljavec ima izdelan Načrt za ravnanje v izrednih razmerah, ki zajema dogodke kot so požar, poplave, razlito olje ipd. (glej tudi BAT 2). Na farmi Stojnci se prav tako redno vodijo različne evidence in izvajajo monitoringi, kot je opisano tudi v nadaljevanju odločbe. Načrta obvladovanja hrupa in vonjav ni smiselno izdelovati, saj v bližini naprave ni občutljivih sprejemnikov hrupa in vonjav. Farma Stojnci se namreč nahaja izven poseljenega območja.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo BAT 1 z vsemi elementi. Ministrstvo je v točki 8.3.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo po vzpostavljenem sistemu ravnanja z okoljem in njegovo izvajanje iz BAT 1.

II. Dobro gospodarjenje

BAT 2 se nanaša na preprečevanje ali zmanjšanje okoljskega vpliva in na izboljšanje splošnih značilnosti s tehnikami, ki se nanašajo na:

- a.) Ustrezno lokacijo kmetije.
- b.) Izobraževanje in usposabljanje osebja.
- c.) Priprava načrta za izredne razmere.
- d.) Redni pregledi, popravila in vzdrževanje konstrukcij in opreme.
- e.) Skladiščenje mrtvih živali.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Da gre za obstoječo napravo, zato tehnike, ki se nanašajo na ustrezno lokacijo v konkretnem primeru niso ustrezne.
- b.) Izobraževanje in usposabljanje osebja ima upravljavec urejeno v okviru Perutnine Ptuj d.o.o..
- c.) Upravljavec ima izdelan Načrt za ravnanje v izrednih razmerah, ki zajema dogodke kot so požar, poplave, razlito olje ipd.. Na lokaciji naprave se skladišči dizel gorivo za rezervne agregate, ne pa tudi razkužil in čistil. Le ta se na lokacijo farme pripeljejo ob uporabi.
- d.) Redni pregledi, popravila in vzdrževanje konstrukcij in opreme se opravlja na dnevni ravni. Vzpostavljen je centralni nadzorni sistem, ki sproti javlja napake in okvare.
- e.) Za skladiščenje mrtvih živali so na lokaciji hladilne skrinje, kjer se mrtve živali skladiščijo do oddaje higienikom.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo NRT b.), c.), d.) in e.) BAT 2. Ministrstvo je v točki 8.3.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve glede preprečevanja ali zmanjšanja okoljskega vpliva in izboljšanja splošnih okoljskih značilnosti iz BAT 2.

III. Nadzorovana prehrana

BAT 3 se nanaša na zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali s prehransko strategijo, ki vključuje eno ali več tehnik, ki so:

- a.) Prehrana z uravnoteženo vsebnostjo dušika na podlagi energijskih potreb in prebavljivih aminokislin.
- b.) Večfazno krmljenje.
- c.) Dodajanje esencialnih aminokislin v krmo z majhno vsebnostjo surovih beljakovin.
- d.) Uporaba krmnih dodatkov, ki zmanjšujejo skupni izločeni dušik.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Iz dokumentacije izhaja, da recepture za krmne mešanice izdelujejo tehnologi specialisti perutninske prehrane s pomočjo računalniškega programa, kateri uravnateži prehrano glede na kategorijo živali, starost živali in potrebe po aminokislinah.
- b.) Upravljaivec navaja, da v različnih fazah rejnega cikla krmi brojlerje s štirimi različnimi vrstami krmil. Z vidika zmanjševanja dušika je pomembno predvsem dejstvo, da s starostjo brojlerjev padajo potrebe po beljakovinah, zato se v krmi znižuje količina surovih beljakovin.
- c.) V krmo se dodajajo esencialne aminokisliline.
- d.) V krmo se dodajajo v majhnih količinah tudi encimi, stimulatorji rasti in mikroorganizmi, ki znižujejo potrebo po hranljivih snoveh.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljaivec izkazuje uporabo NRT a.), b.), c.) in d.) BAT 3. Ministrstvo je v točki 8.3.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali iz BAT 3.

BAT 4 se nanaša na zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali s prehransko strategijo, ki vključuje eno ali več tehnik, ki so:

- a.) Večfazno krmljenje.
- b.) Uporaba krmnih dodatkov, ki zmanjšujejo skupni izločeni fosfor, npr. fitaze.
- c.) Uporaba hitro prebavljivih anorganskih fosfatov za delno nadomestitev običajnih virov fosfatov.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Uporablja se večfazno krmljenje (glej tudi točko BAT 3.b.) z različno vsebnostjo fosfatov glede na fazo cikla reje. Potreba po fosforju se namreč s starostjo brojlerjev zmanjšuje.
- b.) V krmo se dodaja fitazo.
- c.) V krmo se dodajajo hitro prebavljivi anorganski fosfati.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljaivec izkazuje uporabo NRT a.), b.) in c.) BAT 4. Ministrstvo je v točki 8.3.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali iz BAT 4.

IV. Učinkovita uporaba vode

BAT 5 se nanaša na učinkovito rabo vode s kombinacijo naslednjih tehnik:

- a.) Evidentiranje porabe vode.
- b.) Odkrivanje in odprava morebitnega puščanja vode.
- c.) Uporaba visokotlačnih čistilnih aparatov za čiščenje bivalnih prostorov živali in opreme.
- d.) Izbira in uporaba ustrezne opreme in pitje po želji.
- e.) Redno preverjanje in (po potrebi) prilagajanje nastavitvev opreme za pitno vodo.
- f.) Ponovna uporaba neonesnažene deževnice kot vode za čiščenje.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Porabo vode se meri s pomočjo vgrajenih pretočnih ur na vodovodnem sistemu pred vhomom v posamezen objekt. Poraba vode se evidentira na računalniku.
- b.) Spremljanje porabe je vodeno preko računalniškega programa. V primeru napak in odstopanj računalniški sistem javi napako.
- c.) Na farmi se uporabljajo visokotlačni čistilni aparati.
- d.) Za napajanje živali se uporabljajo specialne kapalke, ki preprečujejo izgube vode in razlivanje. Živali lahko pijejo vodo po volji. Kapalke je možno dvigati in spuščati ter tako prilagajati potrebam živali. Možna je tudi regulacija tlaka vode v sistemu glede na starost živali.
- e.) Upravljaivec navaja, da opremo redno preverja in prilagaja.
- f.) Neonesnažena deževnica se ne uporablja in se jo ponika. Zaradi odsotnosti gnojšč ni pričakovati onesnažene deževnice.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo NRT a.), b.), c.), d.) in e.) BAT 5. Ministrstvo je v točki 8.3.5. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za učinkovito rabo vode iz BAT 5.

V. *Emisije odpadnih voda*

BAT 6 se nanaša na tehnike za zmanjšanje nastajanja odpadnih voda s kombinacijo naslednjih tehnik:

- a.) Onesnažena dvoriščna območja naj bodo čim manjša.
- b.) Čim manjša poraba vode.
- c.) Ločevanje deževnice od odpadnih voda.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Upravljavec navaja, da so dvoriščna območja in transportne poti asfaltirane in jih je možno enostavno vzdrževati in čistiti, kar pripomore k čistoči območja naprave.
- b.) Voda se uporablja za pitje živalim, čiščenje (ukrep za manjšo porabo je mehansko suho predčiščenje in uporaba visokotlačnega čiščenja), pršenje oz. hlajenje živali v vročih poletnih dneh in sanitarne namene zaposlenih.
- c.) Vse padavinske vode se ponika.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo NRT a.), b.) in c.) BAT 6. Ministrstvo je v točki 3.1.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje nastajanja odpadnih vod iz BAT 6.

BAT 7 se nanaša na tehnike za zmanjšanje emisij odpadnih voda v vode z uporabo ene od naslednjih tehnik:

- a.) Odpadne vode se odvajajo v za to namenjen zbiralnik.
- b.) Čiščenje odpadnih voda.
- c.) Razprševanje odpadnih vod za kmetijske namene.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Iz hlevov je urejen zajem pralnih vod, ki se zbirajo v vodotesnih zbiralnikih. Zbranih odpadnih vod se v zbiralnikih ne skladišči, ampak se jih odpelje na Bioplinarno Draženci.
- b.) Odpadne pralne vode se odpelje na Bioplinarno Draženci. Odpadne vode iz hlevskih umivalnikov je treba zbrati in očistiti.
- c.) Odpadne pralne vode se odpelje na Bioplinarno Draženci, zato tehnika ni relevantna.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo NRT a.) in deloma b.) BAT 7. Ministrstvo je v točki 3.1.5. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje emisij odpadnih voda v vode iz BAT 7

VI. *Učinkovita raba energije*

BAT 8 se nanaša na tehnike za učinkovito rabo energije s kombinacijo naslednjih tehnik:

- a.) Visoko učinkoviti ogrevalni/hladilni prezračevalni sistemi.
- b.) Optimizacija ogrevalnih/hladilnih prezračevalnih sistemov, zlasti kjer se uporabljajo sistemi za čiščenje zraka.
- c.) Izolacija sten, podov in/ali stropov bivalnih prostorov.
- d.) Uporaba energijsko učinkovite razsvetljave.
- e.) Uporaba izmenjevalnikov toplote.
- f.) Uporaba toplotnih črpalk za rekuperacijo toplote.
- g.) Rekuperacija toplote pri ogrevanih in hlajenih tleh z nastiljem (kombinirani sistem).
- h.) Uporaba naravnega prezračevanja.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Na Farmi Stojnci bo izvedena zamenjava in posodobitev sistema za ogrevanje. Izvedena bo kotlovnica na lesne sekance z izoliranim vročevodnim razvodom do posameznega objekta, kjer bodo vgrajena nova grelna telesa – vročevodni kaloriferji. Upravljavec

nadalje navaja, da je na vseh štirih objektih že izvedena zamenjava strešne ventilacije z novimi energetsko varčnimi in učinkovitejšimi ventilatorji.

- b.) Hlevi so prezračevani avtomatsko s centralno krmiljenim sistemom prisilnega prezračevanja. Zajem in odvod zraka je avtomatsko reguliran in se vklaplja glede na temperaturo in vlago v hlevu in glede na zunanjo temperaturo. V poletnem času ob visokih temperaturah in visoko vlažnostjo se vklopijo dodatni stenski ventilatorji. Za majhne piščance se ne uporablja pregrad v hlevih, ampak se ogreva celoten hlev, saj bodo hlevi po sanaciji ustrezno izolirani (glej tudi točko c.)). V napravi se ne uporablja sistemov za čiščenje zraka.
- c.) Upravljaivec navaja, da se bodo vsi štirje hlevi energetsko sanirali, izvedena bo toplotna izolacija sten ter menjava strehe s termoizolacijskimi paneli, med primarnimi nosilci pa bo sekundarna lesena konstrukcija s toplotno izolacijo. Na obstoječo toplotno izolacijo 2x5 cm v strehi je predvidena še dodatna izolacija v debelini 10 cm. Za namen BTS reje se izvede opečna stena debeline 25 cm iz toplotno in zvočno izolacijske opeke, z notranje strani bo cementen omet, z zunanje strani pa dodatna izolacija 8 cm stiropora z zaključnim slojem.
Tla v hlevu so v prerezu od zgoraj navzdol: liti asfalt (2,5 cm), AB plošča (12,5 cm), PVC folija, lendapor (4 cm), hidroizolacija (1 cm), podložni beton (8 cm) in tamponska plast (15 cm).
Predvideno je, da bo toplotna izolacija fasade na vseh hlevih izvedena do 31. 12. 2024.
- d.) V hlevih se uporabljajo energetsko učinkovito razsvetljava (LED), ki je krmiljena po COOP smernicah. Zagotovljena je tudi naravna svetloba, saj ima hlev na strani kjer ni BTS nadstreška, vgrajenih 16 oken (150 cm x 60 cm vsako).
- e.) Izmenjevalniki toplote se ne uporabljajo.
- f.) Toplotne črpalke za rekuperacijo toplote se ne uporabljajo.
- g.) Rekuperacija toplote se ne uporablja.
- h.) Naravno prezračevanje objektov je deloma omogočeno s toplotnimi učinki in/ali tokom vetra, saj so v hlevih lahko poleg nadzorovanih odprtih v stranskih stenah še odprtine v slemenu in po potrebi tudi v zatrepih. Dodatno naravno prezračevanje je omogočeno tudi skozi odprtine za prehod živali na prosto.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljaivec izkazuje uporabo NRT a.), deloma b.), c.), d.) in deloma h.) BAT 8. Ministrstvo je v točki 8.3.6. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za učinkovito rabo energije iz BAT 8.

VII. Emisije hrupa

BAT 10 je uporaba ene ali kombinacije tehnik za zmanjševanje emisij hrupa, ki so:

- a.) Zagotovitev ustrezne razdalje med napravo in občutljivimi sprejemniki.
- b.) Izbira lokacije za hrupno opremo.
- c.) Operativni ukrepi.
- d.) Izbira tihe opreme.
- e.) Oprema za obvladovanje hrupa.
- f.) Zmanjševanje hrupa.

Ministrstvo pojasnjuje, da gre za obstoječo napravo, zato sta tehniki zagotavljanja ustrezne razdalje in lokacije opreme omejeni. Poleg tega se naprava ne nahaja v bližini stanovanjskih stavb. Ministrstvo je upoštevalo, da se naprava nahaja na potencialnem občutljivem sprejemniku, tj. Natura 2000 Drava z ID: SI5000011 in v neposredni bližini Nature 2000 Drava z ID: SI3000220. Obe območji sta potencialno lahko občutljivi na hrup, saj iz Priloge 2 Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18) izhaja, da sta ti dve območji izjemno pestri z vidika vrst ptic in njihovih habitatov. Hrup je za ptice po oceni ministrstva lahko problematičen, zato je v izreku te odločbe določilo tehnike za zmanjševanje hrupa, kot sledi v nadaljevanju. Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Gre za obstoječo napravo, zato tehnika ni relevantna.

- b.) Največji hrup na Farmi Stojnci predstavlja ventilacija na hlevih. V bližini Farme Stojnci ni stavb z varovanimi prostori, zato ministrstvo ventilacije ne ocenjuje kot problematične. Preostali izvori hrupa predstavljajo transport in strojnica z dizel agregati, ki pa so manj izraziti izvori hrupa in tudi prostorsko zastrti ali pa obratujejo kratek čas (dizel agregati).
- c.) Upravljaivec navaja, da so vrata hlevov praviloma zaprta, osebe pa je izkušeno. Izogiba se hrupnim dejavnostim ponoči in med vikendi. Prezračevanje je avtomatizirano.
- d.) Ministrstvo ocenjuje, da je z menjavo ventilacije le ta hrupno bolj učinkovita. Iz opredelitve upravljavca ne izhaja, da bi se na Farmi Stojnci uporabljale črpalke in kompresorji.
- e.) Ministrstvo ocenjuje, da se v konkretnem primeru pri reji brojlerjev ne pričakuje takšnih vibracij ali hrupa, da bi bila potrebna oprema za obvladovanje vibracij ali hrupa, zato tehnika ni relevantna.
- f.) V konkretnem primeru se pri reji brojlerjev ne pričakuje takšnih vibracij ali hrupa, da bi bilo potrebno zmanjševanje hrupa, zato tehnika ni relevantna.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljaivec izkazuje uporabo NRT b.), c.) in d.) BAT 10. Ministrstvo je v točki 4.1.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve glede emisij hrupa, in sicer na podlagi BAT 10 Zaključkov o BAT.

VIII. *Emisije prahu*

BAT 11 je uporaba ene ali kombinacije tehnik za zmanjševanje emisij prahu, iz posameznih objektov za živali, ki so:

- a.) Zmanjšanje nastanka prahu s kombinacijo tehnik: uporaba grobega nastilja, ročno nastiljanje, sistem hranjenja po želji, uporaba vlažne ali peletirane krme ali dodajanje oljnih surovin v krmo, ločevalniki za prah pri pnevmatsko polnjenih skladiščih, majna hitrost prezračevalnega sistema.
- b.) Zmanjšanje koncentracije prahu z uporabo ene od tehnik: razprševanje vodne meglice, razprševanje olja, ionizacija.
- c.) Čiščenje izstopnega zraka s sistemi za čiščenje zraka z različnimi sistemi za čiščenje zraka, filtri in pralniki.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Na Farmi Stojnci so kot nastilj uporabljeni lesni oblanci, ki spadajo med grob nastilj, in se ročno nastilja. Uporabljajo se tudi ajdove luščine, ki glede na navedbe upravljavca na ustni obravnavi zagotavljajo bolj suh nastilj (s tem pa manjše vonjave in manjše emisije amonijaka. Prav tako se uporablja sistem za hranjenje po želji, krma je iz drobljenca (do starosti živali 15 dni) in v obliki peletov (starost od 15 do 42 dni), v krmo pa se dodajajo oljne sestavine. Silosi za krmo se polnijo pnevmatsko. Opremljeni so s ciklonom in oddušnikom za ujemanje emisij prahu. Delovanje prezračevalnega sistema je nastavljeno na majhno hitrost zraka v objektih oziroma je urejena optimalna ventilacija, ki je prilagojena starosti živali, zunanjim vremenskim razmeram in udobju živali (temperatura in vlaga v hlevu).
- b.) Na Farmi Stojnci se uporablja ohlajanje z uporabo razprševanja vodne meglice, ki je uporabno tudi za zmanjševanje koncentracije prahu v objektih. Razprševanje olja in ionizacije se ne uporablja.
- c.) Na Farmi Stojnci se tehnika čiščenja izstopnega zraka s sistemi za čiščenje ne uporablja.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljaivec izkazuje uporabo NRT a.) in deloma b.) (le v času visokih zunanjih temperatur) BAT 11. Ministrstvo je v točki 2.1.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje emisij prahu iz posameznih objektov za živali iz BAT 11.

IX. Emisije vonjav

BAT 13 se nanaša na preprečevanje ali zmanjševanje učinka vonjav z uporabo kombinacije naslednjih tehnik:

- a.) Zagotovitev ustrezne razdalje med napravo in občutljivim sprejemnikom.
- b.) Uporaba sistema nastanitve z izvajanjem enega od naslednjih načel ali njihove kombinacije: živali in površine naj bodo suhe in čiste, zmanjšanje emisijske površine gnoja, pogosto odstranjevanje gnoja v zunanje (pokrito) gnojišče, znižanje temperature gnoja in notranjega okolja, zmanjšanje toka in hitrosti zraka nad površino gnoja, v sistemih z nastiljem naj bo nastilj suh in pod aerobnimi pogoji.
- c.) Optimiranje pogojev izpusta izstopnega zraka iz bivalnih prostorov za živali z uporabo ene od naslednjih tehnik ali njihovo kombinacijo: povišanje odvoda, povečanje hitrosti prezračevanja skozi navpični odvod, učinkovita postavitev zunanjih ovir za ustvarjanje turbulence v izhodnem toku zraka (npr. vegetacijskih ovir), dodajanje preusmeritvenih pokrovov na izstopne odprtine, ki so na nižje ležečih delih sten, da se izstopni zrak preusmeri proti tloraj, razpršitev izstopnega zraka na strani bivalnega objekta, ki je obrnjena stran od občutljivih sprejemnikov, usmeritev osi slemena v stavbi z naravnim prezračevanjem prečno na prevladujočo smer vetra.
- d.) Uporaba sistemov za čiščenje zraka.
- e.) Uporaba ene od tehnik skladiščenja gnoja: pokritje med skladiščenjem, postavitve skladišča glede na smer vetra ali postavitev ovir.
- f.) Ustrezna predelava gnoja.
- g.) Ustrezno raztresanje gnoja.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Gre za obstoječo napravo, zato tehnika ni relevantna. Z vidika vonjav je sicer lokacija ustrezna, saj v bližini ni občutljivih sprejemnikov.
- b.) Zmanjšanje emisijske površine gnoja ni relevantno, saj se gnoj ne skladišči, ampak se ga po turnusu takoj odpelje na bioplinarno. Prav tako ukrep pogostega odstranjevanja gnoja ni relevanten za obravnavan sistem reje. Upravljavec navaja, da so površine čiste. Gre za rejo brojlerjev na globokem nastilju (lesnih oblancih, ki sušijo iztrebke), s kapljičnimi napajalniki, ki imajo preprečeno razlivanje in iztekanje. K suhemu in aerobnemu nastilju pripomorejo tudi senzori vlage in temperature skupaj z učinkoviti ventilacijskimi sistemi. Po oceni ministrstva dodatno pripomore k suhemu nastilju in živalim tudi BTS reja zaradi izpustov živali na zrak, naravnega prezračevanja ter manjše gostote naselitve. Upravljavec izvaja znižanje temperature notranjega okolja z ventilatorji, ki zrak iz hleva izsesavajo in sveži zrak prihaja v hlev skozi odprtine za dovod zraka. Regulacija je računalniško vodena na osnovi hlevske temperature, kjer se zračne lopute odpirajo avtomatsko. V poletnih mesecih se uporablja še stenske ventilatorje, ki imajo večjo moč pretoka zraka in s tem omogočijo hitrejše znižanje hlevske temperature. Prav tako izvaja tehniko zmanjševanja toka in hitrosti zraka nad površino gnoja v hlevih z ventilacijskim sistemom, ki je optimiziran tako, da zagotavlja ustrezno klimo za brojlerje hkrati pa zmanjšuje tok zraka nad površino gnoja v hlevih. V zgodnji vzreji je potrebna minimalna ventilacija, ko so živali majhne in je raba zraka temu primerna. Ventilacijski sistem odstranjuje škodljive pline in prah in dovaja zunanji zrak.
- c.) Upravljavec navaja, da se tehnika izvaja. Na hlevih se v večini uporablja strešna ventilacija, odvod izstopnega zraka je nad ravnijo strehe. Le v primeru visokih poletnih temperatur se na kratko vklopijo stenski močnejši ventilatorji, za hitro znižanje temperature. Strešna ventilacija je izvedena na način, da je izpuh zraka tik za ventilatorjem, kar ima za posledico turbulentni tok in stenska ventilacija je opremljena z loputami, ki imajo tudi funkcijo preusmeritvenih pokrovov, ki usmerijo zrak k tloraj.
- d.) Ministrstvo ocenjuje, da ukrepi čiščenja odpadnega zraka niso potrebni, saj Farma Stojnci ni v bližini občutljivih sprejemnikov.
- e.) Gnoj se na lokaciji farme ne skladišči, ampak se ga takoj po turnusu odpelje na bioplinarno, zato tehnika ni relevantna.

f.) Gnoj se na lokaciji farme ne predeluje, ampak odpelje na bioplinarno, zato tehnika ni relevantna.

g.) Gnoja se ne raztresa, ampak odpelje na bioplinarno, zato tehnika ni relevantna.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo NRT b.) in deloma c.) BAT 13. Ministrstvo je v točki 2.1.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za preprečevanje ali zmanjševanje učinka vonjav iz BAT 13.

X. *Emisije iz celotnega proizvodnega procesa*

BAT 23 se nanaša na zmanjšanje emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa reje perutnine z oceno ali izračunom emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki se uporabljajo na farmi.

Iz dokumentacije izhaja, da je upravljavec izvedel izračun zmanjšanja amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa zaradi uporabe najboljših razpoložljivih tehnik.

Ministrstvo ugotavlja, da se emisije amonijaka lahko zmanjšajo v različnih fazah proizvodnega procesa, tj. amonijak iz hlevov, amonijak iz skladišč za gnoj in amonijak iz gnojenja. Ker se na obravnavani farmi gnoj ne skladišči in raztresa, je relevantno le zmanjšanje emisij amonijaka iz hlevov. Piščance brojlerje se redi na globokem nastilju v izoliranem prisilno prezračevanem hlevu z BTS rejo. Ko je možnost izpusta živali v nadstrešek je hlev naravno prezračevan. Hlev je opremljen s sistemom za napajanje, ki preprečuje kapljanje. Učinkovitost zmanjšanja emisij amonijaka v takem hlevu je 70-80% glede na referenčno vrednost. Ocena zmanjšanja amonijaka temelji na rezultatih izračuna BAT 25. Emisija amonijaka je ocenjena na 0,0485 kg NH₃/prostor za brojlerja/leto. Mejna vrednost emisij amonijaka je skladno z BAT 0,01-0,08 kg NH₃/prostor za brojlerja/leto. Skupne razpršene emisije amonijaka znašajo 4.364 kg/leto oz. 498 g/h.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike za zmanjšanje emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa iz BAT 23. Ministrstvo je v točki 2.1.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo tehniko za zmanjšanje emisij amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za brojlerje.

XI. *Monitoring emisij in parametrov procesa*

BAT 24 je monitoring skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, z:

- a.) Izračunom z uporabo masne bilance ali
- b.) Oceno na podlagi analize gnoja.

Ministrstvo v povezavi z zgornjima točkama na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Tehnika se uporablja. Za oceno skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju upravljavec za namen priprave podatkov in izvedbo izračuna uporabi naslednje podatke:
 - zasedenost hleva (69 %),
 - poraba krme (4 kg/žival/ciklus),
 - trajanje posameznega proizvodnega ciklusa (42 dni),
 - vsebnost dušika (28,5 g/kg) in fosforja (5,2 g/kg) v krmi,
 - začetne (0,042 kg) in končne mase (2,4 kg) živali posameznega proizvodnega ciklusa.Upravljavec je v okviru vloge opravil izračun, ki je pokazal da je skupna ocena izločenega dušika 0,29 kg N/brojlerja na leto (BAT raven iz Preglednice 1.1. je od 0,2 do 0,6 kg N/brojlerja na leto), izločenega fosforja pa 0,14 kg P₂O₅/brojlerja na leto (BAT raven iz Preglednice 1.2 je od 0,05 do 0,25 kg P₂O₅ /brojlerja na leto). Iz navedenega je razvidno, da sta skupen izločen dušik in fosfor znotraj mejnih vrednosti iz BAT.
- b.) Upravljavec navaja, da se tehnika ne bo uporabila.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo NRT a.) BAT 24. Ministrstvo je v točki 8.3.8. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za monitoring skupnega dušika in fosforja, izločenih v gnoju iz BAT 24.

BAT 25 je monitoring emisij amonijaka v zrak z:

- a.) Oceno z uporabo masne bilance,
- b.) Izračunom na podlagi merjenja koncentracije amonijaka in stopnje prezračevanja ali
- c.) Oceno z uporabo emisijskih faktorjev.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Tehnika se uporablja, in sicer na podlagi izločanja in skupnega (ali skupnega amonijskega) dušika, prisotnega v vsaki fazi ravnanja z gnojem. Iz hlevov, skladišča za gnoj in pri gnojenju se v ozračje izgubljajo različne dušikove spojine, pri tem gre predvsem za izgube amonijaka (NH_3), didušikovega oksida (N_2O), dušikovih oksidov (NO_x) in dušika v molekularni obliki (N_2). Metodika masne bilance upošteva, da je v vsaki naslednji fazi ravnanja z gnojem, kjer izhlapeva skupni amonijakov dušik, na voljo le tisti, ki ga zadržimo v predhodni fazi. Tako so emisije iz skladiščenja gnoja odvisne od izgub skupnega amonijakovega dušika iz hlevov, emisije pri gnojenju pa od izgub le-tega iz hlevov in skladišča gnoja. Emisije amonijaka se ocenijo na podlagi količine dušika, ki ga izloči žival (brojler) ter z uporabo toka skupnega dušika (ali amonijskega dušika) in koeficientom hlapenja (VC) v vsaki fazi ravnanja z gnojem (pri vzreji v bivalnih objektih, skladiščenju in raztresanju). Emisijski faktor (EF) se nanaša samo na referenčni način reje (EF NH_3 hlevi 0,28), medtem, ko za skladiščenje gnoja in raztros gnoja se ga ne upošteva. V primeru tehnik z zmanjšanimi emisijami se uporablja korekcijske faktorje (KF) za zmanjšanje emisij in sicer KF za NH_3 za zmanjšanje emisij iz hlevov je 0,7.

Izračun ocene emisij amonijaka v zrak zaradi vzreje brojlerjev izražena v kg na mesto za brojlerja na leto, pri upoštevanju 69 % zasedenosti hleva tako znaša 0,0485 kg NH_3 /mesto za brojler/leto, kar ustreza ravni emisij iz Preglednice 3.2. BAT 32, ki je 0,01-0,08 kg NH_3 /mesto za brojler/leto.

- b.) Upravljavec navaja, da se tehnika ne bo uporabila.
- c.) Upravljavec navaja, da se tehnika ne bo uporabila.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo NRT a.) iz BAT 25. Ministrstvo je v točki 2.3.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za monitoring amonijaka iz BAT 25.

BAT 27 je monitoring emisij prahu iz posameznega bivalnega objekta za živali z:

- a.) Izračun z merjenjem koncentracije prahu in stopnje prezračevanja ali
- b.) Oceno z uporabo emisijskih faktorjev.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Upravljavec navaja, da se tehnika ne bo uporabila.
- b.) Tehnika se uporablja. Predlagani emisijski faktor je za brojlerje 0,017 kg/mesto za žival v hlevu na leto. Izbran emisijski faktor je primeren in priporočen, saj se v primeru izvajanja ukrepov za zmanjševanja prašenja kot npr. uporaba lesnih oblancev (grobi nastilj), napajalni sistem, ki ne toči, krma, ki se ne raztresa in prisilni ventilacijski sistem uporabi emisijski faktor iz spodnjega razpona (0,017 – 0,022) priporočenih nizozemskih emisijskih faktorjev iz referenčnega BAT dokumenta. Upravljavec v okviru rednega obratovalnega monitoringa za emisije snovi v zrak oceni emisije prahu iz hlevov vsako leto enkrat. Pri uporabi emisijskega faktorja se upošteva vrsto in število perutnine oziroma zasedenost hleva in tehnike, ki se uporabljajo za zmanjšanje emisije prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali, ki so podrobneje opisane pri BAT 11.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo NRT b.) iz BAT 27. Ministrstvo je v točki 2.3.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za monitoring emisij prahu iz posameznega objekta za živali iz BAT 27.

BAT 29 je monitoring parametrov:

- a.) Poraba vode.
- b.) Poraba električne energije.
- c.) Poraba goriva.
- d.) Število prejetih in oddanih živali, pri čemer se ugotavljajo tudi skotitve in pogini.
- e.) Poraba krme.
- f.) Proizvodnja gnoja.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Voda se evidentira z uporabo števecv za porabo vode. Poraba se vodi preko računov ter na hlevskem listu.
- b.) Električno energijo se evidentira z uporabo števecv, poraba se vodi preko računov.
- c.) Vodi se poraba lesnih sekancev ter poraba dizel goriva za rezervno napajanje agregatov.
- d.) Vodi se hlevski list/hlev/turnus.
- e.) Vodi se hlevski list/hlev/turnus.
- f.) Vodi se količina oddanega gnoja z ločeno evidenco.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo NRT a.), b.), c.), d.), e.) in f.) iz BAT 29. Ministrstvo je v točki 8.3.9. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo monitoring parametrov iz BAT 29.

B. Zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine

BAT 32 je zmanjšanje emisij amonijaka iz posameznega bivalnega objekta za brojlerje z uporabo ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije:

- a.) Prisilno prezračevanje in napajalni sistem brez iztekanja (v primeru polnih tal z globokim nastiljem).
- b.) Sistem za umetno sušenje nastilja z uporabo notranjega zraka (v primeru polnih tal z globokim nastiljem).
- c.) Naravno prezračevanje v kombinaciji z napajalnim sistemom brez iztekanja (v primeru polnih tal z globokim nastiljem).
- d.) Nastilj na traku za gnoj in umetno sušenje z zrakom (v primeru nivojskih sistemov tal).
- e.) Ogrevana in hlajena tla z nastiljem (pri kombiniranih sistemih).
- f.) Uporaba sistemov za čiščenje zraka, kot so:
 - 1. Mokri pralnik s kislino.
 - 2. Dvostopenjski ali tristopenjski sistem za čiščenje zraka.
 - 3. Biološki pralnik plinov (ali biološki precejalni filter).

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Tehnika se v celoti izvaja. V vzrejnih objektih so nameščena polna tla z globokim nastiljem in prisilnim prezračevanjem in napajalnim sistemom brez iztekanja.
- b.) Tehnika se ne izvaja. Sušenja nastilja ni.
- c.) Tehnika se deloma izvaja. V hlevih je BTS reja z izpusti živali, ki deloma predstavljajo naravno prezračevanje.
- d.) Tehnika ni relevantna, saj sistem tal ni nivojski.
- e.) Tehnika se ne izvaja. Ogrevanja ali hlajenja tal ni.
- f.) Tehnika se ne izvaja. V hlevih se ne uporablja sistemov za čiščenje zraka.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo NRT a.) in deloma c.) iz BAT 32. Ministrstvo je v točki 2.1.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo tehniko za zmanjšanje emisij amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za brojlerje na podlagi BAT 32.

III.

Vsebina okoljevarstvenega dovoljenja je določena v 116. členu ZVO-2 in v 24. členu Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Uradni list RS, št. 68/22). V skladu s šestim odstavkom 24. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju, ki se spreminja zaradi prilagoditve obratovanja naprave zaključkom o BAT, določi rok za uskladitev obratovanja naprave, ki ne sme biti daljši od štirih let od objave zaključkov o BAT.

Skladno z sedmim odstavkom 24. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije se glede vprašanj o obsegu in vsebini okoljevarstvenega dovoljenja, ki niso urejena s to uredbo, uporabljajo določbe predpisov iz 16. člena te uredbe, ki urejajo okoljevarstvene zahteve za obratovanje naprave.

Nadalje je v tretjem odstavku 19. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije določeno, da ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju poleg zahtev iz prejšnjega odstavka 19. člena citirane uredbe in prejšnjih členov citirane uredbe določi tudi druge pogoje in ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje emisij iz zaključkov o BAT in predpisov iz 16. člena iste uredbe.

Ministrstvo je s točko I./1. izreka te odločbe spremenilo naziv tehnoloških enot v točki 1. okoljevarstvenega dovoljenja »objekti za pitanje brojlerjev (N1-N4)« tako, da se imenujejo »objekti za pitanje brojlerjev za BTS rejo (N1-N4)«, saj upravljavec v vlogi navaja, da spreminja sistem reje piščancev. Prav tako je v okoljevarstveno dovoljenje dodalo nove tehnološke enote, tj. kotlovnica (N8) s skladiščem sekancev (N9) in podzemna zadrževalnika za odpadne vode (N10, N11). Ministrstvo je nadalje na podlagi vloge posodobilo tehnološke enote, ki sestavljajo napravo.

Ministrstvo je na podlagi vloge v povezavi z Zaključki o BAT, 18. člena ZVO-2 in na podlagi Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22 – ZVO-2 in 48/22) in Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08 in 44/22 – ZVO-2) v točki I./2. izreka te odločbe določilo zahteve v zvezi z emisijami snovi v zrak, kot je obrazloženo v nadaljevanju.

Ministrstvo je v točki 2.1.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje emisij prahu iz posameznih objektov za živali iz BAT 11.

Ministrstvo je v točki 2.1.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za preprečevanje ali zmanjševanje učinka vonjav iz BAT 13.

Ministrstvo je v točki 2.1.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo tehniko za zmanjšanje emisij amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za brojlerje in v točki 2.2.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja v Preglednici 1 iste točke izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo mejno vrednost emisije za dušik, izražen kot NH₃ iz ravni emisij iz Preglednice 3.2 iz BAT 32.

Ministrstvo je v točkah 2.1.4. in 2.1.5. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve v zvezi z gorivom in obratovalnim časom na podlagi upravljavčeve izjave podane v vlogi, ki se nanaša na obratovalne ure (obratuje povprečno 11 ur na leto), ter na podlagi 7. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja in tretjega odstavka 25. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev (Uradni list RS, št. 17/18, 59/18, 44/22 - ZVO-2 in 99/22).

Ministrstvo je v točki 2.2.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo mejno vrednost emisijskega faktorja za določitev emisije dušika, izraženega kot NH₃, v zrak glede na vrsto reje in vrsto nastanitve na podlagi Preglednice 3.2 BAT 32 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 2.3.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za monitoring amonijaka iz BAT 25. Upravljavec je v okviru vloge opravil izračun, ki je pokazal da je skupna ocena emisij amonijaka 0,0485 kg NH₃/mesto za brojlerja na leto, BAT raven iz Preglednice 3.2 pa je od 0,01 do 0,08 kg NH₃/brojlerja na leto. Iz navedenega je razvidno, da so emisije amonijaka znotraj mejnih vrednosti iz BAT.

Ministrstvo je v točki 2.3.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za monitoring emisij prahu iz posameznega objekta za živali iz BAT 27.

V točki 2.3.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo glede na opredelitev v vlogi določilo, da upravljavcu ni treba izvajati obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz dizel električnega agregata za pogon zasilnega napajanja na podlagi tretjega odstavka 25. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev.

Ministrstvo je v točkah 2.4.1. in 2.4.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve v zvezi s poročanjem na podlagi 21. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter pogojev za njegovo izvajanje.

Kot izhaja iz točke I./3. izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 3.1.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo obveznost ravnanja z odpadno vodo, in sicer na podlagi podatkov iz vloge oziroma njenih dopolnitev ter v skladu z zaključkom o BAT 5, BAT 6 in BAT 7. Upravljavec v vlogi in njenih dopolnitvah navaja, da bosta podzemna zbiralnika za pralne vode izvedena v sklopu del, za kar je bilo izdano gradbeno dovoljenje, najkasneje do 30. 6. 2024.

Kot izhaja iz točke I./4. izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 3.1.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja v skladu s prvim odstavkom 21. člena ter z drugo alinejo tretjega odstavka 43. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS št., 98/15, 76/17, 81/19, 194/21 in 44/22 – ZVO-2) določilo, da mora lastnik naprave na območju izven meja aglomeracij zagotoviti čiščenje v lastni mali komunalni čistilni napravi najkasneje do 31. 12. 2025.

Kot izhaja iz točke I./5. izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 3.1.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za učinkovito rabo vode iz BAT 5, in sicer suho čiščenje hleva pred mokrim. Ocenjuje se, da je tako poraba vode manjša, odpadna pralna voda pa manj onesnažena.

Kot izhaja iz točke I./5. izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 3.1.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje nastajanja odpadnih vod iz BAT 6, in sicer zagotavljanje neonesnaženosti padavinske odpadne vode in njeno ponikanje.

Kot izhaja iz točke I./5. izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 3.1.5. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje emisij odpadnih voda v vode iz BAT 7, in sicer zbiranje in čiščenje odpadne vode, ki nastane v hlevskih umivalnikih.

Kot izhaja iz točke I./6. izreka te odločbe je ministrstvo v točki 4.1.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve glede emisij hrupa, in sicer na podlagi BAT 10 Zaključkov o BAT.

Kot izhaja iz točke I./7. izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 6.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo obveznost ravnanja s perutninskim gnojem, in sicer na podlagi strankinih navedb v vlogi ter 6. členom Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2).

Ministrstvo je v točki I./8. izreka te določbe črtalo točko 7. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ki se je nanašalo na vodenje evidenc o porabi vode in energije, saj so te vrste evidenc sedaj določene na podlagi BAT 29 Zaključkov o BAT (točka 8.3.9. izreka okoljevarstvenega dovoljenja).

Ministrstvo je s točko I./9. izreka te določbe dodalo v izrek okoljevarstvenega dovoljenja novo točko 8.3. in v njej določilo druge ukrepe za čim višjo stopnjo varstva okolje kot celote, kot sledi v nadaljevanju.

Ministrstvo je v točki 8.3.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo po vzpostavljenem sistemu ravnanja z okoljem in njegovo izvajanje iz BAT 1. Upravljavcu ni treba izdelati Načrta obvladovanja hrupa in vonjav, saj v bližini naprave ni občutljivih sprejemnikov hrupa in vonjav, saj se Farma Stojnci nahaja izven poseljenega območja.

Ministrstvo je v točki 8.3.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve glede preprečevanja ali zmanjšanja okoljskega vpliva in izboljšanja splošnih okoljskih značilnosti iz BAT 2.

Ministrstvo je v točki 8.3.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali iz BAT 3.

Ministrstvo je v točki 8.3.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali iz BAT 4.

Ministrstvo je v točki 8.3.5. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za učinkovito rabo vode iz BAT 5.

Ministrstvo je v točki 8.3.6. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za učinkovito rabo energije iz BAT 8.

Ministrstvo je v točki 8.3.7. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa iz BAT 23.

Ministrstvo je v točki 8.3.8. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za monitoring skupnega dušika in fosforja, izločenih v gnoju iz BAT 24.

Ministrstvo je v točki 8.3.9. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo monitoring parametrov iz BAT 29.

Ministrstvo je v točki 8.3.10. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede poročanja zahtev iz točk 8.3.7., 8.3.8. in 8.3.9. izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi BAT 23, 24 in 29 Zaključkov o BAT.

S 1. septembrom 2021 se je začela izvrševati Uredba o spremembi Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 101/21), ki je spremenila stvarno pristojnost oz. delovno področje ARSO tako, da je za izvajanje večine upravnih nalog pristojno ministrstvo in ne več ARSO. Ministrstvo je v točki I./10. izreka te odločbe zato spremenilo celotno točko 10. izreka okoljevarstvenega dovoljenja tako, da je obveznost obveščanja določilo ministrstvo, namesto ARSO.

Preostalo besedilo izreka okoljevarstvenega dovoljenja ostane nespremenjeno, kot izhaja iz točke II. izreka te odločbe.

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi z 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-UPB, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20-ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb) je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo o njih odločeno, kot izhaja iz točke III. izreka te odločbe.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo glede na četrti odstavek 120. člena ZVO-2 ni pritožbe, pač pa je dovoljen upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v roku 30 dni od vročitve odločbe. Tožbo se vložijo neposredno pri pristojnem sodišču ali pošlje po pošti.

Ta upravni akt je bil izdan kot fizična kopija dokumenta v elektronski obliki. V skladu z drugim odstavkom 65.b člena Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22, 89/22, 135/22 in 77/23) vas seznanjamo, da lahko zahtevate, da se vam pošlje izviren dokument na elektronski naslov ali potrdi skladnost kopije dokumenta z izvirkom. Uveljavljanje te zahteve ne vpliva na vaš pravni položaj oziroma tek roka, ki je začel teči z vročitvijo kopije.

Pri nastajanju tega dokumenta so sodelovale naslednje uradne osebe:
Irena Hribernik Laznik, podsekretarka
Mateja Jelovčan, višja svetovalka I
Nives Stele, sekretarka

Postopek vodil:
Igor Pšeničnik
podsekretar

mag. Katja Buda
sekretarka

Vročiti:

- IVD Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor (za: Peter Krabonja, Sodinci 28, 2274 Velika Nedelja) – osebno